

XII. C. 4/9.

9. GYŰJTEMÉNY

FELELÉS, NYILVÁNOS SZEREPLÉS

Az alábbi teszt segítségével megtudhatod, milyen felelő vagy, hogyan vizsgázol szóban. Karikázd be az önmagadra legjellemzőbb válasz betűjelét! Ha úgy érzed, hogy egyes kérdésekre nem tudsz válaszolni, akkor nyugodtan hagyd ki a kérdést, de ne feledd, minél több kérdést kihagysz, annál pontatlanabb lesz a felmérés eredménye! Jó munkát!

- Szerinted mi egy jó felelet legfontosabb követelménye?
  - Ne legyen tele szóismétlésekkel, mert akkor a felelő nevetségessé válhat a hallgatók előtt.
  - A felelő tudja tökéletesen a válaszokat a vizsgáztató minden kérdésére, azaz a témát minden részletében ismerje.
  - A felelet közben a hallgatóság is jól szórakozzon, de legalábbis kösse le a hallgatóság figyelmét.
- Véleményed szerint egy tanár egyértelműen jobb előadó, mint bármelyik osztálytársad?
  - Szerintem egy tanár is lehet gátlásos, ami miatt rosszabb előadó.
  - Az előadói készségnek semmi köze nincs ahhoz, hogy valaki tanár vagy diák.
  - Igen, mert a tanárok tanultak előadni. Aki nem jó előadó, nem lehet tanár.
- Milyen közönség (osztály) előtt felelnél legszívesebben?
  - Ahol 4-5 személy van. Utálom, ha sokan hallgatják a vergődésemet.
  - Olyanok előtt, akiket érdekel, amit mondok.
  - Akik nem gúnyolódnak, hanem szurkolnak nekem.
- Szerinted ki az ideális felelő?
  - Aki mindent tud, mindenre helyesen válaszol.
  - Aki kapásból válaszol a kérdésekre, s ha valamit nem tud, rögtönöz egy elfogadható választ.
  - Aki bátran kiáll a tanár és a vizsgáztatók elé, nem jön zavarba, ha a tanár belekérdez.
- Szerinted a lányok másképpen felelnek, mint a fiúk?
  - Szerintem egyéniség és nem nem kérdése, ki hogyan felel.
  - A fiúk és a lányok között is akadnak rossz felelők.
  - Van különbség. Megfigyelhető például, hogy a lányok sokkal félénkebbek, izgulósabbak.
- Te hogyan ítéled meg a saját felelési stílusodat?
  - Nem hiszem, hogy elsöprő lendülettel felelek, de amit kérdeznek tőlem, arra általában válaszolok.
  - Egész jól tudok felelni szóban. Ezt állítják a tanárim, az osztálytársaim, és bizonyítják a jó jegyeim is.
  - Látszik rajtam, hogy kínosan érzem magam. Suta és merev vagyok. Akadozva beszélek... egyszerűen siralmas.
- Szerinted miért van az, hogy sokan képtelen szóbeli felelettel jó jegyet szerezni?
  - Mert a diákok többsége felületesen készül fel.
  - Mert a legtöbb diák ilyenkor tele van gátlásokkal, amiket nem tud leküzdeni.
  - A jó felelés tehetség dolga. Ilyen tehetsége pedig sajnos elég kevés diáknak van.

8. Mit csinálsz, ha feleleted közben elveszíted gondolataid fonalát?
  - A Borzasztóan elkezdek félni. Nagyon rossz érzés.
  - B Elnézést kérek a tanártól, és megpróbálom ott folytatni, ahol abbahagytam.
  - C Valahogyan mindig kivágom magam.
9. Szerinted milyen módszerrel lehet fejleszteni a felelési képességet?
  - A Nem olyan bonyolult dolog ez. A lényeg, hogy ha kihívják az embert felelni, akkor megfelelő formában legyen.
  - B Ha van rá lehetőség, magnóval kell tanulni, s a szöveget hangosan, tükör előtt elmondani néhányszor.
  - C Az óra előtt még egyszer át kell nézni az előző nap alaposan megtanult anyagot.
10. Feleleted után mit hallanál a legszívesebben tanárodtól?
  - A Azt, hogy nagy hatással volt rá a feleletem.
  - B Ha megdicsérne, annak ellenére, hogy tudja, mennyire lámpalázás voltam.
  - C Azt, hogy szerinte nem túl sokat készültem, de gyönyörűen improvizáltam, és ezért jó jegyet kapok.
11. Szerinted mennyi egy felelet ideális időtartama?
  - A Addig tartson, amíg a tanár jónak látja.
  - B Ez mindig attól függ...van, amikor egy perc, és van olyan, amikor egy óráig is eltart.
  - C Minél kevesebb. Nem szabad visszaélni a felelő és a hallgatóság türelmével.
12. Szoktál gesztikulálni felelés közben?
  - A Nem. Annyira izgulok, hogy inkább belekapaszkodom valamibe.
  - B Szerintem kell gesztikulálni, szoktam is, mert ezzel is lekötöm a tanár és a hallgatóság figyelmét.
  - C Annyira gesztikulálok, amennyire szükséges.
13. Képes vagy érzékelni, hogy a tanárod mit érez, mit gondol a feleleted közben?
  - A Sajnos nem. Olyankor senkit sem látok magam előtt.
  - B Igen, igyekszem követni a tanár tekintetét, és ha úgy látom, hogy nem figyel rá, megismétlem a mit mondtam.
  - C Igen. Szerintem ez a felelés igazi „párbaj” izgalma.
14. Mire gondolsz, ha a tanár a feleleted után kérdéseket tesz fel?
  - A Nem esem kétségbe, mert ez azt jelenti, hogy a tanár a részletekre is kíváncsi.
  - B Arra gondolok ijedten, hogy valamit biztosan kifelejtettem.
  - C Ez azt jelenti, hogy biztosan érdekli amit mondtam.
15. Úgy érzed, elegendő lehetőség van arra, hogy szóban bizonyítsd a képességeid?
  - A Még sok is a felelésből. Nagyon meglennék nélküle.
  - B Szeretnék gyakrabban felelni. Inkább, mint dolgozatot írni.
  - C Se túl sok, se túl kevés.
16. Képes vagy arra, hogy hosszan szembenézz a tanároddal, amikor felelsz?
  - A Semmi értelmét nem látom.
  - B Képes vagyok rá.
  - C Képtelen vagyok rá.

17. Szerinted aki szóban felel, az ugyanolyan jól ír dolgozatokat is?
 A Így van, egyetérték.
 B A két dolog között semmiféle kapcsolat nincs.
 C Nem. A felelőt a hallgatóság zavarja, írás közben viszont nyugodtan tud dolgozni.
18. Szerinted helyénvaló, ha valaki magáról is ejt néhány szót a feleletében?
 A Miért ne? A fontos az, hogy a tananyagot tudja.
 B Nem a legszerencsésebb dolog a tanárt az anyag helyett a közérzetünkről szóló beszámolóval untatni.
 C Nem árt, ha valaki a felelete elején beszúr egy-két személyes megjegyzést: „Elnézést, de nagyon izgulok” vagy „Most nem készültem annyira, mint a múltkor”, de aztán sürgősen hagyja abba.
19. Szerinted vannak olyan trükkök felelés közben, amelyekkel befolyásolni lehet egy tanárt?
 A Nem nagyon hiszem, hogy egy tanárt bármilyen trükkel is le lehetne venni a lábáról.
 B Biztosan vannak, de sajnos én nem ismerem őket.
 C Ha az ember mindent tud, akkor nincs szüksége különféle trükkökre.
20. Fontosnak tartod, hogy milyen a külső megjelenésed felelés közben?
 A A hibátlan megjelenés fontos lehet a végelszámolásnál, főleg akkor, ha a tanár két jegy között habozik.
 B Fontos, hogy rendes legyen a ruházatunk, ezzel is tiszteljük a tanárt.
 C A megnyerő külső fél siker.

Az alábbi táblázatban jelöld be válaszaidat, és számold meg, hány esik az I., II., III. sorba!

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
I.	A	B	C	C	A	C	B	B	B	B	C	A	A	B	A	C	C	B	B	A
II.	B	C	B	A	C	A	C	C	C	A	B	C	B	A	C	A	B	C	A	B
III.	C	A	A	B	B	B	A	A	A	C	A	B	C	C	B	B	A	A	C	C

Felelés, nyilvános szereplés – értékelés

Számoljuk össze, hogy az I., II. és III. sorból melyikben van a legtöbb válasz.

Ha a legtöbb válasz az I. sorban található:

Nem irigyellek! Számodra a felelés a legriasztóbb, legkeservesebb feladatok egyike az életben. A legritkább esetben őrzöd meg a nyugalmadat. A tanár felszólítására azonnal görcsbe rándul kezed-lábad, és szinte minden szót elfelejtesz, amit előző nap megtanultál. Csodálsz azokat, akik fesztelenül, magabiztosan tudnak felelni. Jó lenne, ha meggyőznéd magad, hogy a felelés az egyik leghétköznapibb iskolai feladat. Ha sikerülne, biztosan könnyebben menne az egész.

Ha a legtöbb válasz a II. sorban található:

A felelést természetes dolognak tartod. Megvan hozzá a kellő önbizalmad. Tisztában vagy vele, hogy alapos felkészülés után semmiféle meglepetés nem érhet. Tudod, hogy képes lennél könnyedén, színesen, pergően beszélni, néha mégis unalmasan adod elő a leckét. A lényeg azonban az, hogy a tananyagot, ha kevésbé színes eszközökkel is, de mindig elmondod.

Ha a legtöbb válasz a III. sorban található:

Imádod a saját hangodat, éppen ezért élvezed a feleléseket, még akkor is, ha nem készültél fel tökéletesen. Szórakoztatod, elkápráztatod az osztályt és a tanárt. Tudod magadról, hogy sikeres felelő vagy. Ha válaszaid száma 15 felett van, akkor viszont vigyáznod kell: túlságosan is bő lére ereszted mondanivalódat, így ellenkező hatást váltasz ki a hallgatóságban és a tanárodban. Egy idő után unalmassá válhat a feleleted. Próbáld meg egy-két témát magnóra mondani! Ha visszahallgatod a felvételt, rájöhetsz stílusod gyengéire.